

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2020. szeptember 8.

Európai Számvevőszék: Érdemi hatás eléréséhez célzottabbá kell tenni a Kenyának nyújtott uniós fejlesztési támogatást

Az Európai Számvevőszék új jelentése szerint az Európai Bizottság és a Külügyi Szolgálat (EKSZ) nem bizonyította, hogy az Európai Fejlesztési Alap (EFA) által 2014 és 2020 között Kenyának nyújtott támogatás kezelte volna az ország fejlődése előtt álló akadályokat és a szegénység csökkentésére összpontosított volna. A korábbi, 2008–2013-as EFA keretében finanszírozott projektek a várakozásoknak megfelelően érték el eredményeket, de nem gyakoroltak látható hatást Kenya általános gazdasági fejlődésére. A számvevők most arra hívják fel az Uniót, hogy gondolja újra a fejlesztési támogatás elosztásával kapcsolatos megközelítését.

Az uniós fejlesztési támogatás célja, hogy a támogatott országokban a jó kormányzás és a fenntartható gazdasági növekedés ösztönzése révén mérséklődjön és végső soron megszűnjön a szegénység. Kenya fő uniós finanszírozási forrása az EFA. A 11. EFA keretében, 2014 és 2020 között Kenyának juttatott források összege 435 millió euró volt, ami az ország adóbevételei mintegy 0,6%-ának felelt meg. A számvevők azt vizsgálták, hogy a Bizottság és az EKSZ eredményesen irányította-e a támogatást oda, ahol az a leginkább hozzájárulhatott a szegénység mérsékléséhez.

„Nem láttunk elegendő bizonyítékot arra nézve, hogy a 11. EFA keretében nyújtott támogatást oda irányítanák, ahol a legtöbbet lehet elérni a szegénység csökkentése érdekében” – nyilatkozta Juhan Parts, a jelentésért felelős számvevőszéki tag. „A szegénység csökkentésének legeredményesebb és legfenntarthatóbb módja a munkahelyteremtés, ezért az uniós forrásokat elsősorban a gazdasági fejlődésre kell összpontosítani.”

A számvevők megállapítása szerint az EFA-támogatások elosztásának folyamata nem olyan, hogy a pénzeszegeket hozzá lehetne kötni az adott ország teljesítményéhez, kormányzásához, illetve a strukturális reformok és a korrupció elleni küzdelem iránti elkötelezettségéhez. A Bizottság és az EKSZ Kenya részére a 2014–2020-as időszakra az EFA-ból nyújtott finanszírozás mintegy 90%-át egy, az afrikai, karibi és csendes-óceáni (AKCS) országokra vonatkozó olyan általános képlet szerint különítette el, amely képlet nem veszi figyelembe az egyes országok fejlődése előtt álló sajátos akadályokat, sem azt, hogy milyen finanszírozási hiányt kellene megszüntetni ezek kezelése érdekében. Az egyes országok számára elkülönített összegek nem vették figyelembe a más adományozók által nyújtott támogatásokat vagy kölcsönöket sem.

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

A források csak töredék részben fedezték Kenya fejlesztési igényeit, és még nagyszámú terület között is oszlottak el, többek között a mezőgazdaság, az aszályhelyzetek kezelése, az energia- és közlekedési infrastruktúra, a választások, a közpénzgazdálkodás és az igazságszolgáltatási rendszer között.

A számvevők figyelmeztetnek rá, hogy a források ilyen sok területen való felhasználása növeli annak kockázatát, hogy azok egyetlen ágazatban sem érik el a jelentős eredmények eléréséhez szükséges kritikus tömeget. Az sem egyértelmű, hogy miért éppen egyes ágazatokat választottak ki: a Bizottság és az EKSZ nem végzett saját értékelést az ország fejlődése előtt álló akadályokra és fejlesztési célkitűzéseire nézve, és nem fejtette ki, hogy miért éppen a támogatott ágazatok segítenék leginkább Kenyát a szegénység csökkentésében, illetve hogyan tennék ezt.

A számvevők nem találták okát a Bizottság és az EKSZ azon döntésének, hogy nem támogatja közvetlenül a feldolgozóipart, noha annak jelentős a munkahelyteremtési potenciálja. A támogatás zöme (228,5 millió euró) az élelmezésbiztonságra és az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenálló képességre irányult, és valószínűleg javítani fogja a vidéki közösségek és a mezőgazdasági kistermelők életszínvonalát, különösen a száraz területeken, de azt nem segíti elő, hogy előrelépjenek a piaci szemléletű gazdálkodás és a mezőgazdasági termékek feldolgozásának bővítése felé. Ezzel szemben az energia- és közlekedési infrastruktúrára nyújtott források (175 millió euró) nem elégségesek a kenyai hatóságokkal egyeztetett igen ambiciózus célkitűzések eléréséhez, és nem érhető el révükön jelentős hatás. Ahhoz képest, hogy Kenyában magas az érzékelt korrupció, a számvevők szerint az Unió kevés közvetlen támogatást nyújtott a korrupcióellenes küzdelemhez.

A számvevők a következő ajánlásokat tették a Bizottságnak és az EKSZ-nek:

- vizsgálják meg a támogatások AKCS-országok közötti elosztásának uniós módszerét, és az elosztást tegyék függővé a kedvezményezett ország teljesítményétől és a reformok iránti elkötelezettségétől;
- a kiemelt ágazatok kiválasztásakor mérjék fel a kritikus tömeg nagyságát, és kezeljék prioritásként az ország fenntartható gazdasági fejlődését és a jogállamiságot.

A szerkesztők figyelmébe

Az EFA az uniós tagállamok hozzájárulásaiból áll össze, és kívül esik az Unió költségvetésén. Egyes pénzügyi időszakainak időtartama általában öt-hét év. A 11. EFA keretében 75 AKCS-ország részesült összesen 15 milliárd euró finanszírozásban. Az elosztás a következő öt mutatón alapult: népességszám, egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelem, humántőke-mutató, a gazdasági sebezhetőség mutatója, és globális kormányzati mutatók. Az olyan nagy népességű országok, mint például Kenya, arányosan kevesebb támogatásban részesültek. Az AKCS-országoknak nyújtott uniós fejlesztési támogatás jogi kerete a Cotonoui Megállapodás, amely 2020 februárjában hatályát veszítette, és 2020 decemberéig átmeneti intézkedések kerültek bevezetésre. A helyébe lépő új megállapodásról jelenleg folynak a tárgyalások.

Kenya 2016-ban 47 millió fős népessége az előrejelzések szerint 2050-re eléri a mintegy 85 millió főt. Az országban gyorsan fokozódik a városiasodás üteme, emiatt a városokban egyre nő az álláskereső száma. 2016-ban Kenya lakosságának 36%-a élt a szegénységi küszöb alatt, vagyis napi 1,90 dollárnál kevesebből, míg a lakosság több mint 20%-a volt alultáplált. Kenya gazdasága továbbra is az ország GDP-jének egyharmadát adó mezőgazdaságon alapul, míg a feldolgozóipar aránya – csakúgy, mint 40 évvel ezelőtt – mindössze 10%. 2003 és 2018 között Kenya GDP-növekedése a regionális átlag alatt

maradt. A Transparency International 2018. évi korrupcióérzékelési indexe 180 ország közül a 144. helyre teszi Kenyát.

„A Kenyának nyújtott uniós fejlesztési támogatás” című 14/2020. sz. számvevőszéki különjelentés 23 uniós nyelven elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu). Az elmúlt években a Számvevőszék különjelentéseket adott ki a Marokkónak nyújtott uniós támogatásról, az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért elnevezésű programról, véleményt az 11. EFA-ról, valamint éves jelentéseket az EFA-król. A COVID-19 világjárvány kapcsán hozott számvevőszéki intézkedésekről [itt](#) található információ.

A jelentéssel kapcsolatban a sajtó rendelkezésére áll:

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: (+352) 4398 45 510 / M: (+352) 621 55 22 24